

Raport z I etapu konsultacji społecznych dotyczących sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla rejonu skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”

Raport dotyczy konsultacji społecznych w sprawie sporządzenia planu miejscowego rejonu Skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”, realizowanych w projekcie „Lepsze konsultacje w samorządzie”, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizuje Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz poprawy środowiska mieszkalnego „Odblokuj”.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opracowanie raportu:

- Monika Komorowska, Stowarzyszenie na rzecz poprawy środowiska mieszkalnego „Odblokuj”

Zespół realizujący konsultacje społeczne:

- arch. Marlena Happach, Ludwika Ignatowicz,

Stowarzyszenie na rzecz poprawy środowiska mieszkalnego „Odblokuj”

- arch. Grzegorz Mika

W spacerze i warsztatach wzięli udział eksperci:

- arch. Ludmiła Cholińska, Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego
- arch. Anna Bednarczyk-Sil, Miejska Pracownia Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju
- arch. Piotr Sawicki, zewnętrzny ekspert urbanista

Wsparcie procesu konsultacji społecznych w ramach praktyk:

- studenci kierunku gospodarka przestrzenna na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW:
Magdalena Golan, Oliwia Jatkiewicz, Joanna Kołodziejak, Natalia Olczedajewska, Karolina Skowronek
- Joanna Zabielska, studentka planowania urbanistycznego TU Wien

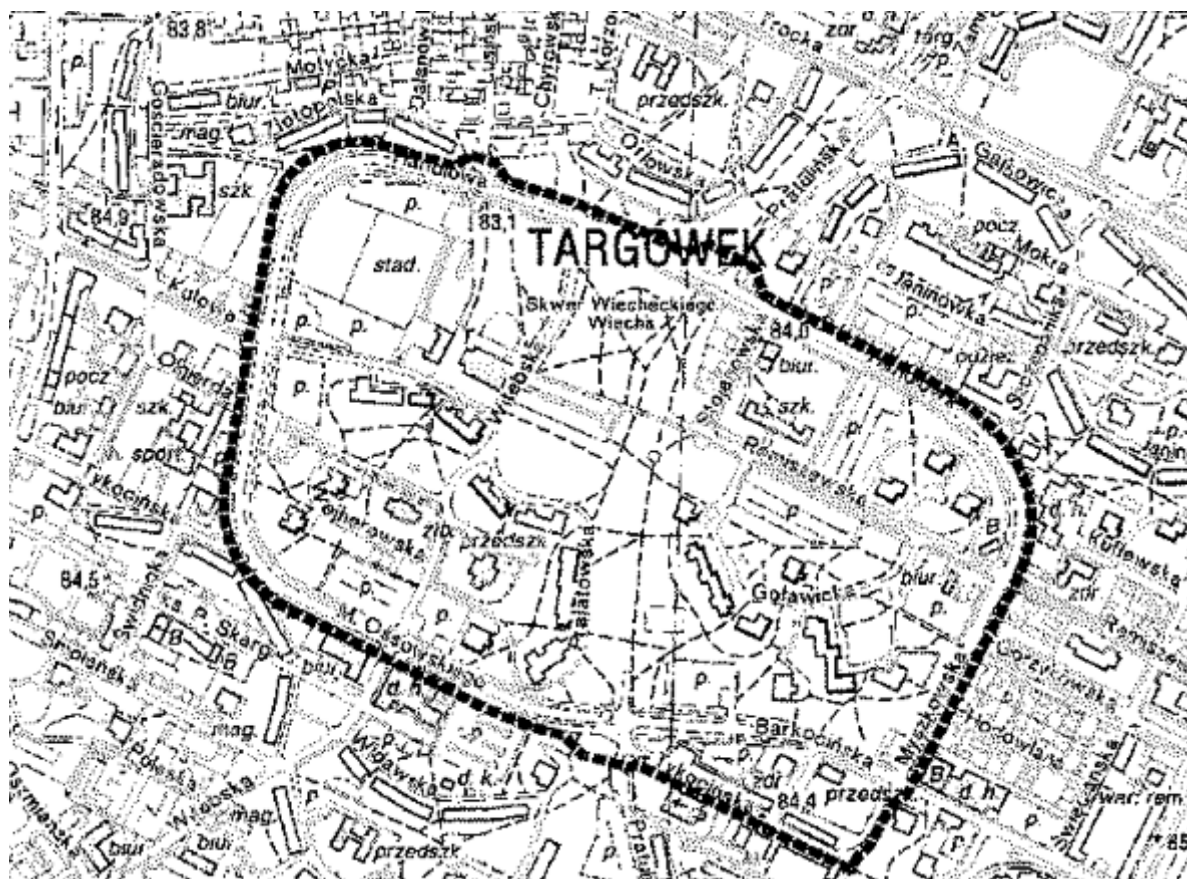
Wstęp

W dniach 4 października – 7 listopada 2014 r. odbył się I etap konsultacji społecznych towarzyszących procedurze zbierania wniosków do planu miejscowego rejonu Skweru im Stefana Wiecheckiego „Wiecha”. Zaproponowane działania były częścią projektu Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy i Stowarzyszenia na rzecz poprawy środowiska mieszkalnego „Odblokuj” – „Lepsze konsultacje w samorządzie” finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zaplanowany proces konsultacji realizowany będzie dwuetapowo. I etap konsultacji został przeprowadzony na etapie zbierania wniosków do planu w sposób rozszerzony względem procedury konsultacyjnej określonej w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. Wnioski były zbierane w okresie dłuższym niż 21-dniowe ustawowe minimum, tzn. w terminie 22 września – 7 listopada 2014 r. Rozszerzenie konsultacji względem wymagań ustawowych wynikało z chęci przybliżenia mieszkańcom Warszawy procedury planistycznej od jej najwcześniejszego etapu. Pierwszy etap konsultacji składał się z:

- działań edukacyjnych, dotyczących procedury uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- tzw. badania wstępnego służącego rozpoznaniu potrzeb mieszkańców i pozostałych interesariuszy oraz konfliktów, które mogłyby się pojawić w procesie konsultacji,
- działań konsultacyjnych: spacer z mieszkańcami, warsztaty z mieszkańcami oraz forum internetowe służące zbieraniu opinii.

O konsultacjach informowano poprzez ogłoszenia w prasie, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu m.st. Warszawy, poprzez strony internetowe: www.architektura.um.warszawa.pl, www.konsultacje.um.warszawa.pl, a także poprzez media społecznościowe – fanpage na Facebooku Konsultacji Społecznych oraz Stowarzyszenia „Odblokuj”.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”

Działania edukacyjne

Procedura uchwalania planów miejscowych jest wieloetapowa i skomplikowana. Zatem aby umożliwić mieszkańcom udział w niej w sposób kompetentny, przygotowaliśmy poradnik: „Plan miejscowy – o co tu chodzi? Czyli najkrótszy przewodnik o planowaniu miejscowym, jak wpływa na twoje miasto, twoją własność i twoje sąsiedztwo”. Przewodnik w formie gazetki był dystrybuowany do skrzynek mieszkańców na obszarze objętym planem. Publikacja dostępna jest również na stronie internetowej Urzędu Miasta poświęconej konsultacjom społecznym: www.konsultacje.um.warszawa.pl/konsultacja/jak-w-przyszlosci-bedzie-wygladac-park-wiecha-i-jego-okolica. Przewodnik przygotowały Monika Komorowska, Marlena Happach, zaś tekst dotyczący sporządzania planów miejscowych opracował architekt i urbanista Piotr Sawicki. Anna Bednarczyk-Sil z Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju Warszawy, sporządzającej projekt planu miejscowego rejonu skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”, przedstawiła lokalne uwarunkowania przestrzenne oraz wskazała zagadnienia istotne z punktu widzenia projektanta. Infografiki dotyczące miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i stronę graficzną publikacji opracował Paweł Kłudkiewicz.

Przewodnik ukazał się również w skróconej wersji, jako wkładka do weekendowego wydania „Gazety Stołecznej” z 4 października 2014 r.

Badanie wstępne

Konsultacje społeczne zakładają dobrowolny udział mieszkańców oraz pozostałych grup interesariuszy i są w związku z tym niereprezentatywne w sensie statystycznym. Prowadząc działania edukacyjne oraz akcję informacyjną, staraliśmy się zaangażować do procesu konsultacji jak największą liczbę mieszkańców i interesariuszy, jednak świadomi ograniczeń procesu partycypacji, staraliśmy się uchwycić szeroki kontekst konsultacji społecznych, przeprowadzając tzw. badanie wstępne. Celem badania było poznanie potrzeb różnych grup użytkowników terenu objętego projektem planu miejscowego oraz stworzenie mapy potencjalnych konfliktów, które mogłyby ujawnić się podczas konsultacji społecznych. Badanie zrealizowano używając metody:

- obserwacji uczestniczącej – spacerów w obszarze objętym planem,
- wywiadów swobodnych z dyspozycjami połączonych ze spacerami badawczymi.

Badanie zrealizowano w okresie lipiec – wrzesień 2014 r. Badanie to było pilotażem i nie było realizowane na próbie reprezentatywnej, ale grupę rozmówców dobrano w oparciu o charakterystykę socjodemograficzną użytkowników określoną przez badaczy. Wywiady zostały przeprowadzone z mieszkańcami, którzy zadeklarowali chęć wypowiedzenia się oraz z osobami ważnymi widzenia kontekście aktualnego i przyszłego funkcjonowania skweru. Zrealizowano wywiady z 10 mieszkańcami oraz z przedstawicielami Urzędu Dzielnicy Targówek, Spółdzielni Mieszkaniowej RSM „Praga”, Teatru Rampa, organizacji pozarządowej, która realizowała działania na terenie objętym planem. Poniżej przedstawiamy, jaki obraz obszaru objętego planem wyłonił się z zebranego materiału badawczego. Nie wszystkie kwestie, które poruszali nasi rozmówcy będą przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”. Plan miejscowy jest dokumentem, który stworzy ramy przestrzenne dalszego rozwoju tego miejsca. Wszystkie opinie zebrane podczas konsultacji stanowią kontekst działań projektowych.

Obraz osiedla w badaniu wstępnym

Obszar objęty planem składa się głównie z budynków Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej – to 18 budynków, z 1715 lokalami i szacowaną na 3739 liczbą mieszkańców. Oprócz tego na tym terenie znajdują się dwa budynki wielorodzinne, które wydzieliły się ze spółdzielni i są zarządzane przez wspólnotę mieszkaniową. Jest tu także kilka prywatnych budynków jednorodzinnych i małych wielorodzinnych. Na tym terenie dostępne są obiekty użyteczności publicznej: szkoła, przedszkole, żłobek, przychodnia, teatr, punkty handlowo- usługowe. Budynki spółdzielni pochodzą w większości z lat 70., kilka z przełomu lat 80. i 90.

W wypowiedziach mieszkańców poproszonych o charakterystykę tego obszaru powtarzają się określenia: park i blokowisko. Niektórzy widzą w obszarze objętym planem **namiastkę miasta-ogrodu – z centralnie położonym parkiem i rozchodzącymi się po obwodzie ulicami. Nowi mieszkańcy nie**

żałują zakupu mieszkania w *wielkiej płycie*, bo *tego, co mam tutaj za oknem nie kupię na nowych osiedlach*¹.

Doceniają też układ urbanistyczny, dzięki któremu to, pospolite na pierwszy rzut oka, blokowisko zyskało bardziej kameralną przestrzeń: *Kiedy patrzymy na układ tych budynków, to jest on dosyć dziwny. W pierwszej chwili jak tu przyjechałem, to nie wiedziałem, o co chodzi. Rozmieszczenie budynków wydawało się chaotyczne. Natomiast kiedy tu trochę pożyłem, to powiem szczerze, że doceniłem ten układ, dzięki któremu pomimo że to jest osiedle z wielkiej płyty, to tego się nie czuje, bo przez to, że te budynki są tak powykrzywiane to one znikają. Jak idę tutaj, ta część znika. Mieszkam tutaj, widzę to, tych nie widzę. I te budynki, mimo że są duże, przez ten układ one się dyskretnie z tego pola widzenia usuwają. Czasami jak bywam u znajomych na osiedlach typu Stegny czy gdzieś tam indziej, tych dawniejszych, to widok z okna jest obciążający. Natomiast tutaj generalnie nie. To znaczy nie wiem jeszcze, jak jest gdzieś tutaj dalej. Ja mam widok akurat na park, który to jeszcze bardziej uatrakcyjnia to wszystko. Ale tak jak sobie chodzę, to myślę, że to osiedle ono naprawdę ma w sobie coś z ogrodu. Te budynki stoją w pewnej odległości od siebie, która jest przyjazna człowiekowi. Tu jest mało elementów ograniczających, czyli to, że mogę chodzić, to, że budynki znikają, mają bardziej naturalny układ, a nie taki stricte miejski, to jest pewna zaleta.*

Wszędzie to samo

Bloki w układzie mają pewne zalety, natomiast jak się przyjrzymy właśnie elewacjom, no to mimo tego, że tam na dachach ktoś coś próbował robić, żeby nie było to takie wszystko ucięte to samo, wykonanie balkonów, elewacje okienne, krzywość tych ścian, jednolitość myśli, wszędzie to samo – to trochę obniża standard, ale takie to jest takie osiedle. Na estetykę osiedla mają wpływ prowadzone prace termomodernizacyjne. Projekt przedstawia wyłoniony w przetargu wykonawca, ale jest on konsultowany przez eksperta, specjalizującego się w architekturze i estetyce, współpracującego z RSM „Praga”. Kolorystyka zewnętrzna jest dobierana do istniejącej przestrzeni i innych obiektów. Niektóre, dawniej modernizowane, budynki nie pasują do tego, z czasem będą podlegały odnowieniu wg nowych zasad, renowacji i wtedy ta kolorystyka zostanie uspojniona. Dążymy jednak do nadania spójnego charakteru osiedlu – mówi kierownik administracji Osiedla Targówek, pan Andrzej Osiński.

Jedna przestrzeń – różne potrzeby

Z jednej strony spotykamy się z zapotrzebowaniem na ławki czy urządzenia, takie jak stoły do tenisa stołowego, kosze do koszykówki i boiska. Ale z drugiej strony pojawiają się przeciwnicy takich rozwiązań, ponieważ na terenach otwartych, niechronionych ogrodzeniami dostęp mają do nich wszyscy i ci, którzy korzystają z nich we właściwy przewidywany sposób, jak i ci, którzy wykorzystują te miejsca do zakłócania spokoju. Z tego powodu część mieszkańców jest przeciwna. Jedni chcą budować, a inni usuwać – mówi kierownik administracji pan Andrzej Osiński. Administracja często przesuwa elementy, które z powodu niepożądanego użycia przeszkadzają sąsiadom, ale zaczyna zawsze od próśb o wzmożone patrole straży miejskiej i policji. W związku z tym miejsca, z których

¹ Cytaty pochodzą z wywiadów z mieszkańcami Targówka Mieszkaniowego przeprowadzonych w ramach przygotowań do konsultacji społecznych.

popołudniu chętnie skorzystałyby osoby starsze, są likwidowane, bo późnym wieczorem tego spotykają się tam osoby zakłócające spokój mieszkańców. Zdaniem naszych rozmówców problemem bywa także program rekreacyjny realizowany w parku. Na przykład: *boisko jest non stop używane i żal mi tych ludzi, którzy tutaj mieszkają, tam gra młodzież albo jacyś mężczyźni, no to wiadomo, co i rusz jakieś przekleństwo. Ludzie, którzy tu mieszkają, oni jak pod budką z piwem. Poza tym odbijana piłka. Tutaj też czasami ktoś ma fantazje o 22 czy o 24 w nocy pograć w piłkę. To uderzenie słychać tu. Także to są rzeczy, które z jednej strony ludzie chcą, a z drugiej przeszkadzają mieszkańcom – te interesy, przewidując różne strefy funkcjonalne, powinien wyważyć plan miejscowy.*

W parku i w przestrzeni osiedla widać ślady dewastacji: *niszczone są ławki, niszczone są fontanny. Dzielnica ma świadomość, że dużym wyzwaniem w Parku jest problem wandalizmu. Zastanawiamy się nad różnymi formami monitoringu, ale zmiana tej sytuacji wymaga dłuższej pracy z mieszkańcami, tak, aby zaszła tu realna zmiana. Nasze doświadczenia pokazują, że w porozumieniu z mieszkańcami łatwiej jest realizować, przeprowadzić zmianę* mówi pani Dorota Kozielska, zastępca burmistrza Dzielnicy Targówek .

Dzieci poszły w świat, a teraz tylko wnuczki wracają jak bumerang

Z obserwacji administracji osiedla Targówek wynika, że liczba mieszkańców się zmniejsza, jednak trudno to zauważyć. *Był taki okres, że plac zabaw był pusty, bo dzieci ludzi, którzy sprowadzili się w latach 70. dorosły, poszły na studia, wyjechały do innych miast, ewentualnie gdzieś. Nie było po prostu na placu zabaw dzieci. Był taki okres, że nie było dzieci. A teraz place zabaw pękają w szwach.*

Seniorzy mają ławki, dzieci z rodzicami plac zabaw, a w najgorszej sytuacji jest młodzież. W pobliżu znajduje się boisko Orlik i stadion, jednak oferta wydaje się niewystarczająca w stosunku do potrzeb: *dla takiej starszej młodzieży nic nie ma. Pod blokami bębnią albo krzyczą. Z parku korzystają też mieszkańcy osiedli otaczających park, również nowych domów: Ja mieszkam w nowym budynku, już poza granicą terenu objętego planem i założyłam forum. Na 25 lokali – 18 osób jest na forum, wydaje się, więc, że nowi mieszkańcy są zainteresowani tym, co dzieje się blisko nich. W aktywizacji mieszkańców pomogłoby miejsce spotkań – świetlica.*

Usługi i miejsca ważne dla mieszkańców

Nasi rozmówcy cenią lokalną dostępność usług, jednak starsi podkreślali, że ze względu na oszczędności wybierają duże, położone blisko supermarkety i dyskonty: *Ja mam 1300 emerytury, więc nie korzystam z oferty handlowej lokalnie. Na Wileńskiej mamy, tutaj zaraz Auchan na Głębockiej a tam Real. Wystarczająco. Na osiedlu mieszkańcy robią drobne zakupy, jak ktoś o czymś zapomniał, w związku z tym małe lokalne sklepiki często są zamykane, a w miejsce pojawiają się nowe. Wiele osób korzysta z bazarku przy ulicy Trockiej: Korzystam głównie z bazarku, ale tu też są różne sklepiki, weterynarz, punkty usługowe, które raczej zaspokajają potrzeby mieszkańców. Nie muszę nic szukać poza tym obszarami.*

Wszystkie uliczki są zastawione – komunikacja i parkingi

Rejon objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) jest dobrze skomunikowany. Mieszkańcy podkreślają, że „obwodnica” okalająca park bywa niebezpieczna ze względu na duży ruch i dużą prędkość, z jaką poruszają się tu samochody. Z tego powodu wiele osób cieszy się, że zostanie zrealizowany projekt obwodnicy rowerowej, zgłoszony w ramach budżetu partycypacyjnego. Problemem są wąskie ciągi pieszo-jezdne wewnątrz osiedla, które dla pierwotnie były przeznaczone dla komunikacji pieszej i dojazdowej. Kiedy jednak przybyło samochodów, pojawił się kłopot z miejscami parkingowymi. Spółdzielnia zbudowała wiele zatok, ale to ciągle zbyt mało i planowane są realizacje parkingów pod nowymi obiektami mieszkalnymi, jak również budowa parkingu wielopoziomowego z usługami w parterze. *To jest bolączka tych osiedli, że było tak, że na sto lokali było 10 miejsc parkingowych. Teraz wszystkie te uliczki są zastawione. Dopóki to były uliczki wewnętrzne i można było parkować gdzie się chce, to jeszcze pół biedy. Teraz się zmieniły przepisy, rok temu chyba i teraz straż miejska potrafi przyjść i wlepić mandaty. A ludzie naprawdę nie mają gdzie stawiać tutaj, bo nie każdy na Targówku może sobie płacić za parking. Rzeczywiście z parkowaniem jest problem. Projektanci MPZP powinni uporządkować tę kwestię i rozważyć również dopuszczanie budowy parkingów pod boiskami .*

Niewykorzystany potencjał?

Jesienią 2013 roku Urząd Dzielnicy Targówek zorganizował konsultacje społeczne dotyczące ożywienia skweru Wiecha. Zebrano wówczas wiele postulatów mieszkańców dotyczących tego, co mogłoby się tu dziać i znaleźć. Jednak część mieszkańców nie podziela tezy o niewykorzystanym potencjale. *Ten teren jest według mnie przez mieszkańców bardzo wykorzystywany. W tym pasie tutaj, gdzie jest plac zabaw i boisko, on jest non stop używany. I tak samo non stop jest używany ten park, żeby się przejść, na każdej ławce ktoś siedzi. Są i kobiety z wózkami i z małymi dziećmi, są starsze panie, jest młodzież, ktoś sobie jeździ na rolkach, ktoś tam przejeżdża na rowerze, tu jest ta stacja Veturilo. Tutaj jest drugi plac zabaw dla dzieci. Także to wszystko działa. Przy tym jest jeszcze teatr, ujęcie wody oligoceńskiej, wszyscy chodzą. Także to wszystko działa. Tu się odbywają mecze, ja słyszę z okna, co jakiś czas, że mecz jest. W teatrze odbywają się spektakle, ludzie tutaj przychodzą, ale raczej nie miejscowi, według mnie, tylko przyjezdni, którzy się dziwią, że w tym miejscu jest teatr. Natomiast na samym osiedlu to generalnie ono się nie różni funkcjonowaniem od wszystkich osiedli z wielkiej płyty. Dookoła starych bloków wyrastają nowe budynki, do których sprowadzają się nowi mieszkańcy, wymiana mieszkańców występuje również w starych blokach. Wśród dawnych i nowych mieszkańców są tacy, którym ten marazm wielkopłytowego osiedla przeszkadza – brakuje im miejsca spotkania, przestrzeni lokalnej aktywności, programu animacyjnego i bardziej rozbudowanej oferty miejsc rekreacji w parku. Kiedy patrzę na mapę, ten teren kojarzy mi się to z wielkim parkiem, który zamknięty jest kółkiem, w którym można byłoby stworzyć wyróżniający się byt. Poza tym to jest tu bardzo mało, nie ma knajp, nic nie ma. Dużo zieleni i niewyremontowane, asfaltowe, szpeczące chodniki, stare budynki. Urząd Dzielnicy Targówek dokłada starań, by skwer Wiecha stał się miejscem rekreacji atrakcyjnym dla okolicznych mieszkańców, ale również by był rozpoznawalny na mapie dzielnicy. Podejmuje starania, nie tylko w wyniku konsultacji społecznych, by podnosić jakość tej przestrzeni. Mieszkańcy zwracali uwagę na brak toalety w parku – jesienią zostanie tu wybudowana*

całoroczna toaleta. Pani Dorota Kozielska, zastępca burmistrza, opowiadając o skwerze, podkreśla, że Dzielnica testuje różne sposoby działania na skwerze i jego animacji: „*Jesteśmy świadomi, że mieszkańcom brakuje przestrzeni do działań społeczno-kulturalnych, myślimy o scenie letniej, póki, co działamy w przestrzeni publicznej, aranżując ją tymczasowo. Czekamy na Zintegrowany Program Rewitalizacji na lata 2014-2020, który dotyczy m.in. części Targówka mieszkaniowego, która jest również objęta MPZP – mamy nadzieję, że uwzględni on kilka z istotnych dla tego rejonu propozycji. Przyglądamy się również projektom złożonym w ramach budżetu partycypacyjnego. W jego wyniku będzie realizowana obwodnica rowerowa wokół parku. Jesteśmy otwarci na dialog z mieszkańcami i testujemy różne pomysły – nie przyjął się tu Targ Śniadaniowy, ale niedzielne, letnie spektakle dla dzieci cieszyły się dużym powodzeniem. W kontekście zbliżających się konsultacji MPZP Rejonu Skweru im. Stefana „Wiecha” Wiecheckiego” jedna z mieszkank wyraziła nadzieję, że park nie zostanie okrojony przez jakieś tam zabudowania, czy jakieś budynki mieszkalne. Jeżeli miałyby być tam jakaś ingerencja, to tylko związana z funkcją parku. Jak powstają siłownia, nowe place zabaw, to jest to uzasadnione, ale generalnie funkcja parku to miejsce odpoczynku, złapania oddechu powinna zostać utrzymana bez większych ingerencji w przestrzeń parku.*

Ta akcja, która się tutaj nazywa „Ożywić Park Wiecha” jest według mnie nietrafiona. Ożywić to znaczy, że on jest martwy. Ale to nie jest prawda, on nie jest martwy. Wystarczy popatrzeć, on w tym momencie żyje. Wiele osób było zgodnych, że warto pomyśleć o ożywieniu Teatru Rampa i stadionu, by lepiej służyły społeczności lokalnej. Wiele osób wspominało funkcjonującą dawniej przy teatrze kawiarenkę i chciałoby powstania miejsca w tym stylu. Jednak mieszkańcy chcą także, żeby ta zielen została zielenią. Na razie te alejki, które są niezrobione i pamiętają jeszcze lata 70., i te ławki wymienić na nowe, wyremontować chodniki, bo teraz pomiędzy wyremontowaną i nieodnowioną częścią parku chodzi się jak pomiędzy epokami. Chociaż tu jest taki stopień dewastacji, że pytanie, jaki to ma sens, bo to będzie krótkotrwałe. No, ale jeżeli już coś robić to to. I zadbać o tę zielen. Ale nie dodawać tutaj nowych rzeczy. Jak na takie osiedle to nie jest duża przestrzeń, to mała przestrzeń.

Wizja przyszłości

Patrząc na te bloki z lat 70., szczególnie, jeżeli się spojrzy z góry, to te budynki mają super usytuowanie. One tworzą wewnętrzne takie jakby dziedzińce. Tak nawet patrząc na te punktowce, które tu są. One są tak postawione, w takiej odległości, że nie są jedne okna w okna, jak się na to patrzy, to plan zagospodarowania jest super. Ale teraz w tę przestrzeń spółdzielnia, która jest właścicielem terenu, ona próbuje w tę pięknie ukształtowaną, zagospodarowaną przestrzeń, zgodnie z zasadami kształtowania przestrzeni, stawiać plomby, które są tutaj obcą substancją w tej przestrzeni. Mieszkańcy nie chcieliby, żeby ten teren został bardziej zagęszczony, oprócz miejsc, gdzie możliwe jest uzupełnienie pierzei i nie wpłynie to negatywnie na otoczenie. Nie chciałbym, żeby tutaj w każdym możliwym miejscu pojawiły się nowe budynki, bo wydaje mi się, że to, co w tej chwili dzieje się na osiedlach, czyli ta gęstość zabudowy, jest zbyt wysoka. To jest zysk dla deweloperów, ale dla ludzi nie.

Pytani o przyszłość tego miejsca mieszkańcy, przedstawiciele Dzielnicy i Spółdzielni RSM „Praga” mówią o zmianie, jaką może przynieść pojawienie się stacji metra. W okresie 20 lat, bo szacunkowo

na taki okres obowiązywania przygotowywany jest plan, uważają, że charakter tego miejsca się nie zmieni, nadal będzie tu dominowała funkcja mieszkaniowa, a teren, ze względu na swoje atrakcyjne położenie i dobre skomunikowanie z pozostałymi częściami Warszawy, będzie zagęszczany nową zabudową mieszkaniową. Mieszkańcy wyrazili nadzieję, że jeśli w tym terenie będą powstawały nowe inwestycje, to nie będzie dopuszczane grodzenie terenu.

Plan jako szansa

Jedna z naszych rozmówczyń podczas spaceru w pobliżu rejonu objętego planem powiedziała: *Proszę spojrzeć dookoła – czy budowanie na jednym obszarze budynków w kompletnie innym stylu jest super? Ja bym powiedziała, że nie. Ponieważ każdy architekt ma swoją wizję, każdy, który wchodzi w teren buduje w swoim stylu. Tworzy się totalny misz masz, bo nie ma jednej wizji. Wszystkie jednakowe może też by nie były super. Można je różnicować kolorami, remontować stare obiekty – uatrakcyjnić wizualnie, dobudowywać balkony czy zewnętrzne windy, aby budynki z lat 70. uatrakcyjnić, żeby tym ludziom tu mieszkającym uprzyjemnić i ułatwić to mieszkanie. My liczymy, że MPZP będzie szansą na poprawę wizualną i zapewni w przyszłości wysoką jakość przestrzeni i życia w naszej okolicy.*

Badanie wstępne - podsumowanie

Najczęściej pojawiające się kwestie

Z perspektywy mieszkańców

- *Układ przestrzenny osiedla minimalizujący uciążliwość „życia w blokach z wielkiej płyty”, obawa przed dopuszczeniem przez plan zbyt wiele nowej zabudowy, o wysokiej intensywności i wartościach przestrzennych odbiegających od pierwotnego założenia architektonicznego.*
- *Konieczność ochrony skweru, który jest centralną przestrzenią obszaru. Uatrakcyjnienie programu funkcjonalnego skweru – wprowadzenie np. kawiarni, zachowanie liczby boisk, siłowni plenerowych, i placów zabaw (konieczność ich remontów), a także strefowania w parku (przestrzeń dla różnych użytkowników, szczególnie dla dzieci i młodzieży, a także wydzielana ze względu na rodzaj aktywności – ciche/ głośne, zbiorowe/ indywidualne). Mieszkańcy chcieliby uatrakcyjnienia ciągów spacerowych.*
- *Problem „rozjeżdżenia” osiedla przez samochody, które parkują na każdym wolnym miejscu. Niejasna jest kwestia, ilu miejsc jeszcze i czy w ogóle brakuje, a także uporządkowania przestrzennego i prawnego kwestii parkowania (teraz mieszkańcy są karani mandatami za parkowanie pod blokami, nad czym nadzór sprawuje straż miejska).*
- *Niewystarczająco atrakcyjna oferta rekreacyjna dla młodzieży. Młodzi ludzie zwracają uwagę na zbyt małą dostępność kompleksu klubu sportowego, brak miejsc spotkań, skate parku.*

- Zbyt mało miejsca na osiedlu przeznaczono na działania społeczno-kulturalne mieszkańców w różnym wieku. Zwraca się uwagę na niewykorzystany lokalnie potencjał Teatru Rampa.
- Problemem funkcjonowania skweru i osiedla jest duży wandalizm.
- Brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Skwer postrzegany jest jako miejsce niebezpieczne, szczególnie po zmroku. Poczucie zagrożenia potęguje niewystarczająco pielęgnowana zieleń, złe nawierzchnie, brak oświetlenia, niski standard utrzymania czystości w niektórych częściach parku.

Z perspektywy Urzędu Dzielnicy (na podstawie wywiadu z Dorotą Kozielską, zastępcą burmistrza Dzielnicy Targówek)

- Jak najwięcej współdecydowania z mieszkańcami, m.in. poprzez budżet partycypacyjny, wypracowywanie rozwiązań w oparciu o dialog.
- Uatrakcyjnienie parkowej infrastruktury i większa dbałość o zieleń.
- Uatrakcyjnienie programu animacji społeczno-kulturalnych szczególnie w okresie letnim.

Z perspektywy spółdzielni RSM „Praga” (na podstawie wywiadu z przedstawicielami RSM „Praga” Andrzejem Podkólińskim i kierownikiem administracji Andrzejem Osińskim)

- Zezwolenie na kolejne inwestycje, do których spółdzielnia jest zobowiązana.
- Rozwiązanie problemów z parkowaniem.
- Zachowanie usług i infrastruktury handlowej.
- Podnoszenie jakości przestrzeni osiedla Targówek Mieszkaniowy: termomodernizacje, remonty, przestrzeń we wnętrzach osiedla – zieleń, mała architektura.

Z perspektywy Teatru Rampa (na podstawie wywiadu z Witoldem Olejarzem dyrektorem Teatru Rampa)

- Odbiorcy to raczej nie mieszkańcy najbliższej okolicy, oferta jest ogólnowarszawska.
- „Wiech” to abstrakcyjny patron, zupełnie nieobecny w tej przestrzeni.
- Nietypowa lokalizacja – teatr na blokowisku, w oazie spokoju, jaką jest park.
- Bardzo dużym problemem jest wandalizm, graffiti.
- Położenie teatru w parku jest bardzo atrakcyjne, warto jednak wprowadzić atrakcyjniej kształtowaną zieleń i strefy, także strefę dzikiej przyrody – obecnie zieleń jest zaniedbana.

- Brakuje miejsc parkingowych dla gości teatru, najlepszym rozwiązaniem byłby parking podziemny.

Z perspektywy miejskich aktywistów

- Niska aktywność społeczna. Potrzeba wyłonienia lokalnych liderów, a także ciągłości działań. Na sytuację wpłynąć mogą nowi mieszkańcy, których świeże spojrzenie na tę przestrzeń i świadomy wybór Targówka mieszkaniowego, jako atrakcyjnego miejsca do życia, co może zainspirować nowe działania.

Potencjalne konflikty obszary sporne

- *Dogęszczanie zabudowy osiedla nowymi inwestycjami usługowo-mieszkaniowymi wobec potrzeb mieszkańców i kształtowania ładu przestrzennego.*

- *Wskaźniki dotyczące intensywności nowej zabudowy i sposobu kształtowania architektoniczno-urbanistycznego.*

- *Kwestie rozwiązań komunikacji wewnątrz osiedla oraz parkowania.*

- *Wprowadzanie usług kulturalnych i sportowych wobec kwestii zarządzania istniejącymi już usługami.*

- *Wyznaczanie stref funkcjonalnych w parku – konflikt pomiędzy mieszkańcami domów znajdujących się najbliżej parku, a osobami zainteresowanymi poszerzeniem oferty parku.*

Mieszkam tu, dlatego interesuje mnie, co tutaj będzie.

Podsumowanie I etapu konsultacji społecznych dotyczących sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”

Spacer

I etap konsultacji społecznych rozpoczął spacer architektoniczny z udziałem zaproszonych ekspertów: arch. Ludmiły Cholińskiej z Biura Architektury i Planowania Przestrzennego, arch. Anny Bednarczyk-Sil z Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju – głównego projektanta planu miejscowego oraz arch. Piotra Sawickiego, niezależnego eksperta urbanisty. Celem spaceru było wprowadzenie mieszkańców w procedurę planistyczną, przedstawienie harmonogramu konsultacji społecznych, a przede wszystkim zaproponowanie nowego spojrzenia na przestrzeń Targówka mieszkaniowego. Podjęto próbę zrozumienia genezy tego obszaru, szukano śladów dawnego Targówka, wyjaśniano założenia architektów osiedla, a także zwrócono uwagę na bieżące przemiany następujące w tej przestrzeni. Podjęto również temat relacji pomiędzy: środowiskiem mieszkaniowym, terenem zieleni, przestrzenią publiczną oraz komunikacją w tym obszarze. Spacer

14

trwał około 3 godzin, rozpoczął się pod Teatrem Rampa, a zakończył na ulicy Tykocińskiej. Wzięło w nim udział około 40 osób.

Forum

Przez cały czas trwania konsultacji społecznych istniała możliwość wypowiedzenia się na forum internetowym na stronie www.konsultacje.um.warszawa.pl. Nie wpłynęła w ten sposób żadna wypowiedź.

Warsztaty

Podczas konsultacji społecznych odbyły się 3 warsztaty w następujących terminach:

11 października 2014 r. (sobota), godz. 10: 00-14: 00, 20 uczestników;

15 października 2014 r. (środa), godz. 10: 00-14: 00, 15 uczestników;

23 października 2014r. (czwartek), godz. 18: 00-22: 00, 16 uczestników.

Zaproponowane terminy miały na celu umożliwienie udziału w konsultacjach różnych grupom społecznym. Największym zainteresowaniem cieszył się warsztat sobotni. W sumie we wszystkich warsztatach wzięło udział ponad 50 uczestników. Wśród uczestników dominowały osoby w przedziale wiekowym 40+. Było obecnych kilkoro młodych ludzi, ale brakowało przedstawicieli młodzieży. Pomimo możliwości zapewnienia opieki nad dzieckiem, w warsztatach wzięło udział tylko kilkoro rodziców małych dzieci.

Scenariusz warsztatów

Warsztaty rozpoczynała prezentacja wprowadzająca dotycząca założeń konsultacji społecznych oraz przedstawiająca etapy procedury uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Skweru im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha”. Następnie architekt i urbanista Piotr Sawicki przedstawił prezentację dotyczącą planowania miejscowego i tego, jaki ma ono wpływ na kształtowanie środowiska życia. Wyjaśnił podstawowe pojęcia i wskaźniki potrzebne do zrozumienia planu. Następnie arch. Anna Bednarczyk-Sil z Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju, główny projektant planu, przedstawiła m.in. wyniki wstępnych analiz dotyczących obecnego stanu, pokazujące charakterystykę obszaru w zakresie: przeznaczenia terenów, obsługi komunikacyjnej, wskaźników dotyczących dostępu do różnego typu usług, struktury własności oraz ustaleń wynikających ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy dla obszaru planu.

Następnym etapem była praca warsztatowa w grupach. Stworzono trzy stoły dotyczące tematów:

- zabudowy,
- komunikacji,
- zieleni

Dyskusję z poszczególnych obszarach tematycznych prowadził jeden moderator. Uczestnicy zostali podzieleni na trzy grupy. Każda z grup wypowiedziała się na każdy temat podczas około 30 minutowej sesji, po jej upływie zespoły przechodziły do kolejnego stołu-tematu. Uczestnicy pracowali na bazie fotomapy obszaru będącego przedmiotem opracowania, każda grupa nakładała na mapę własną kalkę, na które moderator zapisywał uwagi, pomysły, potrzeby i opinie danego zespołu. Na koniec warsztatów moderatorzy przedstawiali poszczególne tematy podkreślając, jak widziały zagadnienie różne zespoły.

Nałożenie kalek pokazało rozbieżności w podejściu różnych grup, ale też zgodność co do wielu kwestii. Po przedstawieniu wszystkich tematów nastąpiła dyskusja. Na zakończenie warsztatów zaprezentowano uczestnikom formularz wniosków do planu i zachęcono do ich składania.

Uwagi ogólne

Plan obejmuje zbyt mały obszar

Uczestnicy konsultacji podkreślali, że obszar objęty planem powinien obejmować całość Targówka Mieszkaniowego. Rozumieli argument dotyczący ochrony terenów zieleni, ale podkreślili, że dla osiągnięcia faktycznego ładu przestrzennego uchwalenie planu dla większego obszaru jest pożądane. Analiza stanu istniejącego pokazałaby więcej zależności pomiędzy tym terenem, a jego okolicą. Brak kompleksowego podejścia do całego fragmentu miasta, jakim jest Targówek Mieszkaniowy, ujemnie wpłynie na jakość planu.

Konsultacje i komunikacja dotycząca terenu objętego MPZP

Kilkoro uczestników konsultacji sygnalizowało brak spójnej komunikacji między innymi konsultacjami społecznymi, które dotyczyły tego samego obszaru. Jeden z procesów konsultacji odnosił się do Zintegrowanego Programu Rewitalizacji do roku 2020, którym będzie objęta część terenu będąca przedmiotem opracowania planistycznego. Konsultacje społeczne dotyczące wypracowania zdiagnozowania potrzeb i pomysłów mieszkańców na działania w ramach tego programu odbyły się wiosną 2014 roku. Jesienią 2013 roku odbyły się natomiast konsultacje społeczne zorganizowane przez Urząd Dzielnicy Targówek na temat uatrakcyjnienia parku. Choć Urząd Dzielnicy podkreśla, że już realizuje część postulatów mieszkańców, to dla niektórych uczestników konsultacji nie było jasne, co będzie, a co nie będzie realizowane. Podkreślano też, że na kształt terenu objętego planem będą

miały wpływ projekty realizowane w ramach Budżetu Partycypacyjnego z 2015 roku – w jego ramach ma powstać m.in. ścieżka rowerowa będąca obwodnicą parku.

Kształtowanie form funkcjonowania społecznego

Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na problem wandalizmu, brak toalety publicznej, niekontrolowany rozrost zieleni. Wszystko to wpływa na to, jak odbierany jest skwer i jego otoczenie. Obecnie poczucie bezpieczeństwa na skwerze, szczególnie wieczorem, jest niskie. Uczestnicy konsultacji chcieliby przewidzenia w planie kształtowania takiej przestrzeni, która poprzez swoją formę będzie zapewniała bezpieczeństwo i komfort użytkowników. Z tym postulatem łączy się też inny, dotyczący strefowania funkcji w parku, a co za tym idzie kształtowania tego, w jaki sposób mają być używane poszczególne strefy: ciche/głośne, indywidualne/ grupowe, rekreacyjne/ aktywne.

Zabudowa – podsumowanie warsztatów

Charakterystyczną cechą obszaru objętego projektem planu jest dominacja zabudowy mieszkaniowej z lat 70. XX w. – fragment Osiedla Targówek Mieszkaniowy. W niewielkim stopniu jest ona przemieszana z zabudową jednorodzinną (ul. Stojanowska). Zachowały się fragmenty zabudowy przedwojennej (ul. Tykocińska). Nowsze realizacje zagęszczają osiedle, które mieszkańcy cenią za dużą ilość przestrzeni zielonych. Centralną przestrzenią tego obszaru jest Skwer im. Stefana Wiecheckiego „Wiecha” z socrealistycznym budynkiem Teatru Rampa.

Kontekstem dla dyskusji o powstającym projekcie planu miejscowego jest fakt, że spółdzielnia mieszkaniowa RSM „Praga” posiada swoje plany inwestycyjne, z których część jest już ugruntowana prawnie – wydane warunki zabudowy lub pozwolenia na budowę. W warsztatach wzięli udział przedstawiciele Spółdzielni, którzy poinformowali o tych planach:

- decyzja o warunkach zabudowy na działce u zbiegu ulic Ossowskiego i Pratulńskiej, gdzie powstanie parking wielopoziomowy z usługami w parterze;
- decyzja o warunkach zabudowy przy ul. Remiszewskiej na osi Teatru Rampa za realizowanym aktualnie budynkiem wielorodzinnym – budynek mieszkaniowy wielorodzinny z garażem podziemnym oraz usługami w parterze;
- w planach spółdzielni jest również budowa parkingu wielopoziomowego w miejscu aktualnie istniejącego parkingu naziemnego przy ulicy Ossowskiego na wysokości ulicy Witebskiej, jednak z uwagi na roszczenia do tej działki, przyszłość tych planów jest niepewna;
- plany bez Warunków Zabudowy budynku mieszkalnego z parkingami w miejscu hydroforni, rejon zbiegu ulic Remiszewskiej i Handlowej, w pobliżu trzech punktowców.

Wytyczne dotyczące kształtowania kompozycji i charakteru zabudowy/ przestrzeni

Większość uczestników warsztatów uznała układ urbanistyczny i wyróżniające go cechy architektury za wartość. Do tych cech należą: rozróżnienie brył budynków, przełamujące ich dużą skalę, rozmieszczanie budynków po łuku. Uczestnicy warsztatów chcieliby utrzymać te dwie zasady kształtowania budynków.

Wartością są ślady danego Targówka, m.in. bruk na ulicy Stojanowskiej. MPZP powinien chronić wszystkie zabytki na tym obszarze (uczestnicy zwrócili uwagę na zabytki Targówka znajdujące się poza obszarem objętym planem, choć w jego pobliżu, m.in. willę Pietrusińskiego).

Największą wartością tego obszaru jest zieleń. Uczestnicy warsztatów byli zgodni co do tego, że centralny obszar powinien być chroniony przed zabudową i zostać przeznaczony na funkcje rekreacyjne.

Wysoka jakość środowiska mieszkalnego osiedla powinna być chroniona, m.in. poprzez zapewnienie właściwej wymiany powietrza, co wiąże się z utrzymaniem klinów wentylacyjnych, np. klinu przebiegającego od terenu zielonego na północ od Teatru Rampa na południe w kierunku zabudowy mieszkaniowej).

Obszary i elementy zabudowy z dopuszczeniem zmiany funkcji

Uspójnienie charakteru architektonicznego zabudowy w rejonie objętym planem

Wielu uczestników konsultacji wyraziło bardzo negatywne opinie dotyczące uzupełniającej zabudowy mieszkaniowej na terenie objętym planem. Chodzi o budynek, który zasłonił oś widokową na wschód od Teatru Rampa oraz dwa budynki przy ulicy Pratułińskiej, które nie nawiązują do architektury oryginalnego założenia architektów Małgorzaty Handzlewicz-Wacławek i Zygmunta Wacławka. Na etapie powstawania tych projektów nie przeprowadzono konsultacji społecznych z Radą Osiedla. Budynki te postrzegane są jako obce oryginalnej tkance osiedla. Konieczne jest, by plan wskazywał zasady kształtowania architektonicznego (w tym zasady dobierania kolorystyki elewacji, rozwiązań architektonicznych wejść do klatek schodowych) i urbanistycznego nowej zabudowy i remontów oraz ewentualnych rozbudów istniejących obiektów, tak aby osiedle przestało być, jak nazwał je jedne z uczestników, *przaśne i chaotyczne*.

Podział funkcjonalny obszaru

Kilkakrotnie pojawiało się hasło strefowania funkcjonalnego konsultowanego obszaru, m.in. w odniesieniu do lokalizacji usług. Uczestnicy podkreślali, że ze względu na charakter komunikacji, układ ulic wewnętrznych, wpuszczanie zaopatrzenia na teren osiedla jest problematyczne, w związku z tym te funkcje powinny być lokowane poza granicami obszaru, w ciągach przyulicznych, nie na osiedlu w parterach. Warto jednak utrzymać dopuszczenie funkcji usługowej w parterach, ponieważ mogłaby się tu pojawić np. klubokawiarnie. Mieszkańcy zwrócili uwagę na wartość, jaką byłoby wprowadzenie w parku stref tymczasowych aktywności – kulturalnej, gastronomicznej, usługowej, handlowej (np. okazjonalny handel – głos powiązany z planowanym zamknięciem pobliskiego bazaru przy ulicy Trockiej).

Nowa zabudowa

Uczestników warsztatów różnicowała otwartość na wprowadzanie nowej zabudowy, jak i to, jakiej miałyby być ona intensywności. Dominowały głosy, by budować jak najmniej, szczególnie zabudowy mieszkaniowej, a jeśli już, to nie dogęszczać wnętrza osiedla, a dopuszczać zabudowę tam, gdzie może ona uatrakcyjnić, dopełnić istniejący układ urbanistyczny. Na przykład przy ulicy Remiszewskiej (o miejscach gdzie uczestnicy warsztatów dopuściliby taką zabudowę więcej poniżej) mieszkańcy dopuszczaliby raczej zabudowę niskiej intensywności, w małej skali dodatkowe usługi, takie jak kawiarnia (zabudowa lekka, pawilonowa). Pojawiły się jednak głosy przeciwne nawet takiej ingerencji w istniejącą tkankę.

Usługi sportu i rekreacji

Zachować funkcję sportową terenu DKS

Wszyscy uczestnicy konsultacji chcieli utrzymania funkcji sportowej terenu DKS, różnił ich natomiast stopień akceptacji dla nowej zabudowy. Część osób chciała, by powstał w tym miejscu *kompleks sportowy z prawdziwego zdarzenia, z halą sportową i basenem*, a część widziała tu raczej boisko *łatwiej dostępne dla mieszkańców*, z parkingiem, obiektami towarzyszącymi, np. gastronomicznymi, a nawet, co padło kilkakrotnie, hotelem.

Hala sportowa dla szkoły

Dopuszczyć rozbudowę budynku szkoły przy ul. Remiszewskiej o halę sportową i parking. Pojawiły się jednak wypowiedzi, by szkołę włączyć w strefę ochronną parku i nie dopuszczać tu zabudowy.

Basen

Wśród uczestników konsultacji dominowało przekonanie, że na omawianym terenie potrzebny jest basen. Większość uczestników chciała, by powstał w miejscu aktualnego DKS, jednak część wypowiadających się stwierdziła, że woli basen połączony z innymi usługami w miejsce parkingu przy Remiszewskiej.

Toaleta publiczna

Mieszkańcy uważają ją za potrzebną, by użytkownicy mogli we właściwy sposób korzystać z funkcji rekreacyjnej parku (forma – architektura pawilonowa, wpisująca się w otoczenie).

Strefy aktywności rekreacyjnej

Uatrakcyjnieniem sposobu funkcjonowania parku byłoby wprowadzenie stref aktywności – spokojnych indywidualnych, grupowych, okresowo przeznaczonych pod realizację jakiś wydarzeń. Jednak oczekiwania co do przeznaczenia poszczególnych stref bywały sprzeczne. Na przykład miejsce indywidualnej rekreacji, *dla kocy*, przez jedną z grup było wskazywane jako miejsce na muszlę koncertową (warto zauważyć, że tylko jedna grupa wskazała taką potrzebę, co pokazuje, że uczestnicy warsztatów chcieliby jak najmniej zabudowywać park), zaś inna grupa strefę cichej rekreacji widziała w rejonie siłowni plenerowej przy ulicy Kołowej. Jeszcze inni chcieliby zaś w tym miejscu rozbudowywać strefę aktywnego wypoczynku. Widać zatem, że istnieje potrzeba strefowania, ale ich propozycje powinien przedstawić planista i być powiązane z innymi elementami projektu. Centralnym punktem na mapie parkowych aktywności jest przestrzeń publiczna przed Teatrem Rampa i to tu uczestnicy chcieliby zlokalizować kawiarnię, która ożywiłaby przestrzeń.

Place zabaw

Są uważane za bardzo ważny element funkcjonowania rekreacyjnego i społecznego osiedla. Plan powinien chronić istniejące place zabaw i dopuszczać ich rozbudowę.

Usługi kultury

Dom kultury – lokalne centrum aktywności?

Opinie dotyczące dostępności dla mieszkańców tego typu usług były podzielone. Część osób uważa, że obecność Teatru Rampa oraz osiedlowych klubów jest wystarczająca, a część chciałaby wyznaczenia w planie dodatkowego obszaru na funkcjonowanie usług kultury.

W czasie konsultacji powracał postulat lepszego wykorzystania Teatru Rampa. Obiekt powstał jako centrum społeczno-kulturalne dla mieszkańców, a aktualnie swój program adresuje głównie do odbiorcy zewnętrznego. Teatr jest znakiem rozpoznawczym obszaru, ważnym punktem na mapie mieszkańców i użytkowników osiedla. Wiele głosów dotyczyło rozbudowy teatru o funkcje dedykowane stricte mieszkańcom, czy wręcz połączenie teatru z – także z rozbudowanymi, tak jak chcieli tego uczestnicy konsultacji – usługami sportowymi na terenie aktualnego DKS. W ten sposób w opinii rozmówców udało się stworzyć lokalne centrum dedykowane różnym grupom wiekowym mieszkańców, odpowiadające na różne potrzeby i ożywiające park. Inną proponowaną formą rozwiązana braku przestrzeni na działania kulturalne była budowa domu kultury w miejscu aktualnie działającego parkingu przy ulicy Remiszewskiej. Zwolennicy budowy domu kultury wskazują na konieczność poszerzonego patrzenia na wskaźniki dotyczące usług kulturalnych, gdyż z takiego centrum społeczno-kulturalnego korzystaliby także mieszkańcy Targówka Mieszkaniowego spoza obszaru objętego planem. Również z tego powodu w centrum kulturalnym powinno znaleźć się kino.

Usługi kultury obecnie

Pojawił się pomysł wykorzystania piwnic i parterów bloków mieszkalnych na lokale pełniące funkcje kulturalne – klubokawiarnie.

Kultura w parku

Tylko jedna grupa uznała, że dla poprawienia funkcji kulturalnej skweru potrzebna jest dodatkowy obiekt i zaproponowała powstanie muszli koncertowej w parku za teatrem. Pozostałe grupy

stwierdziły, że do wydarzeń kulturalnych pod gołym niebem wystarczą tymczasowo aranżowane elementy.

Nieobecny patron

Patron skwer – Stefan „Wiech” Wiechecki jest nieobecny w przestrzeni parku. Pojawił się postulat, by pomnik warszawskiego pisarza wyraźniej wyeksponować. Teraz jest on ukryty w krzakach w pobliżu teatru. Problem nieobecności patrona został już zauważony podczas konsultacji zrealizowanych jesienią 2013 r.

Usługi zdrowia

Żadna z grup warsztatowych nie zgłosiła konieczności wprowadzenia na tym obszarze dodatkowych usług zdrowia.

Usługi oświaty

Według uczestników konsultacji rejon objęty projektowanym MPZP ma wystarczająco dużo przedszkoli, żłobków, szkół. Żadna z grup nie wskazała potrzeby stworzenia tu nowych placówek. Zwrócono jedynie uwagę na potrzebę poprawy bazy lokalowej szkoły podstawowej przy ulicy Remiszewskiej. Uczestnicy podkreślili jednak, że na osiedlu, które dotychczas zamieszkiwali ludzie starsi, powoli następuje wymiana pokoleń – znów przybywa młodych rodzin z dziećmi. Nowi mieszkańcy sprowadzają się również do obiektów będących nowymi inwestycjami. Liczba miejsc dostępnych w placówkach oświatowych dziś obecnie za kilka lat może okazać się zatem niewystarczająca.

Usługi handlu i inne

Uczestnicy warsztatów konsultacyjnych zwrócili uwagę na potrzebę uzupełnienia niektórych usług w następujących obszarach:

Drobne usługi w rejonie stacji metra

W rejonie planowanego wyjścia z metra rozmówcy dopuściliby: kioski, drobne usługi (wywiązała się w związku z tym dyskusja, ponieważ w rejonie RSM „Praga” planuje budynek wielopiętrowy przeznaczony na cele handlowe. Pojawiło się zatem pytanie, czy dopuszczenie drobnych usług będzie kłóciło się z działaniem tego obiektu).

Usługi – hotel

Uczestnicy warsztatów kilkakrotnie zgłaszali propozycję powstania małego hotelu w rejonie działającego DKS Targówek. Hotel mógłby być powiązany z gastronomią i doprowadzić do uporządkowania sytuacji *bud działających przy ulicy Kołowej*.

Usługi tymczasowe

Dopuszczenie usług tymczasowych w wyznaczonych strefach – gastronomia, handel (okresowo, sezonowo). Zostało to opisane szerzej w ogólnych wytycznych.

Usługi gastronomiczne

Zauważono, że kiedyś w pobliżu był bar mleczny (w domu handlowym poza obszarem opracowania projektowanego MPZP), a teraz, kiedy go już nie ma, brakuje podobnego miejsca (funkcjonuje bar Adzia przy Kołowej – *od autora*). Wskazano również na brak kawiarni powiązanej ze skwerem, a także miejsca gdzie „można byłoby się napić piwa”, ale w tej kwestii padło mniej głosów uczestników konsultacji.

Zabudowa związana z obsługą terenów zieleni

Uczestnicy warsztatów są skłonni dopuścić zabudowę dla usług dotyczących skweru w lekkiej pawilonowej formie, jak najmniej ingerującej w zielen (wymieniane usługi to: kawiarnia, toaleta publiczna). Tylko raz hasło zaproponowano budowę muszli koncertowej. Zagadnienie to zostało opisane w punkcie usługi sportu i rekreacji.

Zabudowa mieszkaniowa

Ogólne

Uczestnicy warsztatów chcieliby jak najmniej *dogęszczać zabudowę mieszkaniową, unikać kolejnych funkcji mieszkaniowych*, a nowe wprowadzać punktowo, tam gdzie będzie to wpływać pozytywnie na

kompozycję i służyć całościowemu funkcjonowaniu obszaru. Sugerowano połączenie nowych obiektów z parkingami i usługami w parterach, tworzenie pierzei przy ciągach pieszych.

Kluczowe, zdaniem uczestników, jest kształtowanie nowej zabudowy z poszanowaniem otaczającej architektury i układu osiedla. (Zagadnienie to poruszono w punkcie Wytyczne dotyczące kształtowania kompozycji i charakteru zabudowy/ przestrzeni).

Szczegółowe uwagi dotyczące zabudowy w podziale na obszary

Ulica Tykocińska

Uczestnicy warsztatów proponowali dopuszczenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej przy ulicy Tykocińskiej w sposób *domykający kwartał*, z zachowaniem skali otoczenia oraz *dopasowania do jego historycznego charakteru*.

Rejon zbiegu ulic Barkocińskiej i Myszkowskiej

Sprzeczne opinie dotyczyły obszaru u zbiegu ulic Barkocińskiej i Myszkowskiej. Część osób chciałaby zachować tu zieleń, inni dopuściliby możliwość dogęszczenia zabudową mieszkaniową.

Rejon ulicy Stojanowskiej

Dopuszczalna, zadaniem uczestników warsztatów, jest tu zabudowa wielorodzinna, ale niska. Niektórzy podkreślali, że nie powinna być dopuszczana w drugiej linii.

Rejon ulicy Olgierda

Dopuszczenie zwiększenia intensywności zabudowy na działkach z aktualnie niskim współczynnikiem.

Rejon ulicy Kołowej

Dopuszczenie zabudowy wielorodzinnej z parkingami w miejscu parkingu z myjnią u zbiegu ulic Handlowej i Kołowej.

Ulica Remiszewska

Dopuszczenie nowej zabudowy usługowo-mieszkaniowej przy ulicy Remiszewskiej w miejscu aktualnie funkcjonującego parkingu oraz w rejonie trzech punktowców (tu mniej głosów za). Zabudowa ciągu ulicy Remiszewskiej powinna być powiązana z funkcją ciągu pieszego na *odgiętej/przekrzywionej z powodu nowej inwestycji mieszkaniowo-usługowej* osi Teatru Rampa. Charakter zabudowy powinien być kameralny, niższy od otaczających bloków, a także powinien nawiązywać do wartości architektoniczno-przestrzennych osiedla. Nowe inwestycje powstające w tym rejonie były krytykowane za zbyt dużą intensywność i brak kontynuacji idei twórców osiedla (m.in. rozróżnienia

brył budynków. Więcej na ten temat w wytycznych dotyczących kształtowania kompozycji i charakteru zabudowy/ przestrzeni).

Rejon ulic Ossowskiego/ Witebskiej

Dopuszczalne dogęszczenie zabudowy w rejonie ulicy Ossowskiego na wysokości ulicy Witebskiej – budynek wielorodzinny z parkingami podziemnymi.

Inne

Uczestnicy zasygnalizowali zbyt małą dostępność altanek śmietnikowych.

Zieleń – podsumowanie warsztatów

Uwagi mieszkańców zebrane w grupie tematycznej dotyczącej zieleni zostały podzielone na dwie części: stosunek mieszkańców do stanu istniejącego, elementy wartościowe i strefy ochronne oraz rozwój i przekształcenia terenów zieleni, potrzeby i pomysły mieszkańców. Teren podzielono na rejony, których dotyczyły uwagi: skwer „Wiecha”, ulic Handlowej, Myszkowskiej i Ossowskiego, szkoły podstawowej, terenu sportowego.

Stosunek mieszkańców do stanu istniejącego oraz elementy wartościowe i strefy ochronne

Rejon skweru „Wiecha”

- Uczestnicy konsultacji chcieliby jak najmniej nowej zabudowy w rejonie skweru i jego bezpośredniej bliskości - w pasie około 50 m otaczającym skwer.
- Utrzymanie łąki piknikowej między osią teatru a ulicą Prałatowską, gdzie obecnie odbywają się festyny. W tym miejscu nie powinna się pojawiać żadna nawet lekka pawilonowa

26

architektura. Co do jej lokalizacji w innych miejscach parku, uczestnicy konsultacji są podzieleni. Choć niektórzy nie chcą żadnych ingerencji w park (kawiarni, restauracji, kiosków), to jednak więcej osób chciałoby, aby pojawiła się tu infrastruktura poprawiająca standard funkcjonowania parku.

Wartością dla uczestników konsultacji są występujące w tym rejonie fragmentarycznie aleje drzew – w okolicach skweru i na skwerze (niektóre drzewa pamiętają przedwojenny Targówek). W opinii rozmówców powinny być one chronione, a sposób nasadzeń kontynuowany. Wytyczna do komponowania zieleni znajduje się w projekcie planu.

- Uczestnicy konsultacji doceniają osiowość parkowego założenia – oś Teatru Rampa. Chcieliby, by była ona podkreślana kompozycyjnie i funkcjonalnie. Postulują również uatrakcyjnianie ciągu pieszego poprzez usługi. Drugim takim ciągiem powinna być, zdaniem uczestników konsultacji, oś rysująca się nad planowaną II linią metra.

Rejon ulic Ossowskiego, Myszkowskiej i Handlowej

- Wnętrze tych grup zabudowy mieszkaniowej to ważne dla mieszkańców enklawy zieleni z placami zabaw, w związku z tym nie powinny być dogęszczane i uzupełniane nową zabudową.
- Wzdłuż ulic Handlowej i Ossowskiego znajdują się piękne aleje drzew, które mieszkańcy chcą chronić.
- Uczestnicy konsultacji chcą, aby na terenach przy ulicach Myszkowska i Ossowskiego strefa ok. 50 metrów wokół parku pozostała zielona, z placami zabaw i aby była chroniona przed dogęszczaniem zabudowy jako strefa granicząca z parkiem.
- Trawniki w otoczeniu ciągów pieszo-jezdnych powinny zostać przystosowane do funkcji parkingowej i połączone z zielenią. Zaproponowano posadzenie krzewów, które mogłyby działać estetyzująco i porządkująco.
- Ochronie powinny podlegać wszystkie place zabaw na osiedlu.

Rejon Szkoły podstawowej

- Uczestnicy konsultacji, dyskutując w grupie tematycznej dotyczącej zieleni, zadeklarowali, że nie chcą uzupełnić nową zabudową w rejonie szkoły podstawowej. Teren ten powinien być chroniony jako strefa granicząca z parkiem. Jednak już w grupie tematycznej dotyczącej zabudowy padało hasło dopuszczenia możliwości rozbudowy szkoły o salę gimnastyczną, a także dopuszczenia zabudowy wzdłuż ulicy Remiszewskiej.

Teren sportowy

- Ten teren nie powinien zmieniać funkcji i powinien pozostać obszarem przeznaczonym dla sportu oraz funkcji mu towarzyszącym.
- Uczestnicy konsultacji chcą chronić istniejące na osiedlu boiska, choć pojawiały się również głosy, że boiska w pobliżu domów mieszkalnych są uciążliwe dla mieszkańców.

Podsumowanie

Jedynie tereny, gdzie mieszkańcy uważają, że zieleń, z której korzystają mogłaby być zlikwidowana to tereny wzdłuż obwodnicy (ulic Handlowej, Ossowskiego i Myszkowskiej), a także niewykorzystywane trawniki wzdłuż ciągów pieszo-jezdných, które powinny zostać przeznaczone na parkingi. Mieszkańcy szczególnie chcą chronić przed uzupełnianiem nową zabudową centralny teren zielony i jego otoczenie, gdzie znajdują się enklawy zieleni i place zabaw.

Rozwój i przekształcenia terenów zieleni. Potrzeby i pomysły mieszkańców.

Rejon skweru „Wiecha”

Przestrzeń publiczna Skweru im. Stefana Wiecheckiego "Wiecha" jest wartością i powinna zostać chroniona, a jej potencjał rozwijany przez powiększenie skweru oraz skupienie tu funkcji dodatkowych: kulturalnych, społecznych, usługowych (usługi obsługujące park – np. kawiarnia).

Nie tylko lokalny park – estetyka i program

- Zdaniem uczestników warsztatów, teren zielony powiązany ze skwerem, będący do tej pory raczej lokalny, w związku z rozbudowywaniem się obszaru, m.in. wpływ linii metra, która powstaje w tym rejonie, zyska na znaczeniu. Warto zatem, by wzrost jego znaczenia zaznaczył się również w jego formie i estetyce. Obecnie te kwestie postrzegane są przez mieszkańców źle, a dotyczy to m.in. niskiego standardu utrzymania zieleni. Mieszkańcy chcieliby także wzbogacenia programu skweru, uatrakcyjnienia sposobów spędzania czasu w nim, np. poprzez wprowadzenie stref aktywności. Nowe funkcje powinny zostać wprowadzone *w sposób cywilizowany*, z poszanowaniem potrzeb różnych grup użytkowników skweru i bez wypaczenia jego podstawowej funkcji, jaką jest rekreacja. Mieszkańcy chcieliby uzupełnienia o drobne usługi, takie jak całoroczna kawiarnia, scena letnia i miejsca dla młodzieży, jednak większość uczestników uważała, że osobna kubatura (pawilon) potrzebny jest tylko dla kawiarni i toalety. Pozostałe usługi można by umieścić w rozbudowanym kompleksie sportowym na miejscu DKS.
- Centralny obszar zieleni łącznie z terenem DKS powinien być chroniony przed zabudową i zostać przeznaczony na funkcje rekreacyjne. Zieleń tu powinna być bardziej pielęgnowana, kształtowana, ponieważ teraz jest często zostawiona sama sobie. Zieleń to jednak nie tylko sam skwer, ale również zieleń we wnętrzach osiedla wpływająca na postrzeganie architektury i komfort życia. Także tutaj mieszkańcy chcieliby większej dbałości o nią oraz wprowadzenia ciągów zieleni, np. przy ulicy Goławickiej. Szansą na bardziej estetyczne wkomponowanie w osiedle parkingów jest również ich zazielenianie.

- Postulowano stworzenie drugiej osi zielonej nad trasą planowanej linii metra, wychodzącej na północ oraz na południe poza teren podlegający opracowaniu, a na przecięciu z osią Teatru Rampa utworzenie atrakcyjnego placu (o dwóch głównych ciągach pieszych mówili prawie wszyscy uczestnicy warsztatów, na temat placu i wyprowadzeniu ciągów poza obszar opracowania głosów wypowiedziało się kilka osób).
- Zaproponowano uporządkowanie i rozrzedzenie zieleni na terenie parku, ale także na otaczających go terenach mieszkaniowych. Pojawił się postulat dosadzenia nowych drzew liściastych.
- Uczestnicy chcieliby zapobiec możliwości grodzenia parku, ale także istniejących i potencjalnych inwestycji w jego rejonie, dotyczy to także już funkcjonujących parkingów, a także obiektów sportowych (tu pojawiła się dyskusja, ponieważ zwrócono uwagę na wymóg bezpieczeństwa w takich miejscach).

Rejon ulicy Remiszewskiej i pozostałe części osiedla mieszkaniowego

- Mieszkańcy chcieliby, aby pas ten zamienił się w pieszy ciąg zielony prowadzący od teatru (na jego osi) do nowego placu zabaw, z szerszym przejściem do ulicy Gorzykowskiej. Parkingi wzdłuż ulicy Remiszewskiej mieszkańcy widzą jako porośnięte zielenią lub w ogóle zlikwidowane, a w ich miejscu miałyby powstać ciąg pieszy w zieleni bez zabudowy lub z niską zabudową usługową (grupa tematyczna dotycząca zabudowy chciała dopuścić w tym miejscu większe inwestycje mieszkaniowo-usługowe. Część uczestników widziała w tym miejscu powstanie basenu z częścią odkrytą).
- Integrowanie parkingów z zielenią, zabudowywanie dachami i tworzenie miejsc integracji społeczności lokalnej, dopuszczenie tworzenia ogrodów społecznościowych pomiędzy zabudową mieszkaniową i w wydzielonych częściach parku.

Tereny sportowe i rekreacyjne

- Mieszkańcy chcieliby, aby oprócz usług związanych ze sportem był tu parking obsługujący park.
- Dopuszczenie planem budowy kompleksu rekreacyjno-gastronomicznego z funkcjami dodatkowymi, takimi jak parking, toaleta. Obiekt powinien być łatwo dostępny dla mieszkańców.
- Lokowanie siłowni plenerowych bliżej ciągów pieszych, aby zachęcać przechodniów do skorzystania.
- Stworzenie skate parku w miejscu parkingu przy ulicy Remiszewskiej.
- Remont i budowa nowych placów zabaw oraz siłowni plenerowej.

Zieleń podsumowanie

- Uzupełnienia skweru „Wiecha” o kubatury usługowe czy amfiteatr budzą sprzeczne opinie wśród mieszkańców. Wszyscy widzą natomiast duży potencjał rozwoju dla terenu usług związanych ze sportem, który mógłby być uzupełniany o usługi towarzyszące, takie jak parkingi czy gastronomia, oraz zaplecze sanitarne dla skweru. Rejon wzdłuż ulicy Remiszewskiej jest wskazywany jako potencjalny nowy teren zieleni lub ciąg usługowy z wyraźnym towarzyszeniem zieleni, co w wizji mieszkańców funkcjonowałoby jako *zielone dojście do skweru „Wiecha”* od strony wschodniej. Uczestnicy chcieliby uporządkowania zieleni, nadania wyraźnej struktury obszarowi: zielone aleje nawiązujące do występujących w tej okolicy ciągów zieleni, podkreślanie elementami zieleni osi Teatru Rampa oraz biegnącej prostopadle osi „sportowej” nad II linią metra. Zieleń pełni także funkcję porządkującą, stąd postulowano: tworzenie pasów zieleni izolującej m.in. parkingi, zadbanie o zieleń we wnętrzach osiedla. Obecnie zieleń osiedlowa i tzw. parkowa ma pływające granice – uczestnicy warsztatów nie byli w stanie ich wskazać. Wydaje się celowe, by takie granice zasygnalizować w projekcie planu, różnicując funkcje obszarów.

Komunikacja podsumowanie warsztatów

Uwagi uczestników konsultacji społecznych zebrane w temacie komunikacji zostały podzielone na pięć części dotyczące: komunikacji rowerowej, ruchu samochodowego, parkowania, ruchu pieszego oraz komunikacji miejskiej.

Komunikacja rowerowa

- Proponowano powstanie ścieżki rowerowej dookoła omawianego terenu, po jego granicy. Ma ona powstać już w 2015 r., dzięki temu, że projekt jej budowy został wybrany w ramach

budżetu partycypacyjnego (edycja 2014 r.). Ścieżka zostanie wydzielona w pasie drogowym ulic Ossowskiego, Handlowej. To rozwiązanie nie jest akceptowane przez część uczestników konsultacji – według nich pas rowerowy powinien być wyznaczony jako część chodnika, a nie jezdni.

- Bardzo ważne są kwestie bezpiecznych skrzyżowań ścieżek rowerowych z ruchem pieszym.
- Nawierzchnia ścieżek rowerowych nie powinna być z tzw. kostki Bauma.
- Rowery powinny móc się legalnie poruszać po skwerze „Wiecha” na odcinku od stacji Veturillo do ulicy Remiszewskiej. Postulowano połączenie stacji Veturillo z siatką ścieżek rowerowych w tym rejonie (proponowane ścieżki: łącząca dwie ulice – Kołową i Remiszewską; wzdłuż ulicy Pratulńskiej oraz Witebskiej i Handlowej).
- Jedna grupa zaproponowała stację Veturillo bliżej szkoły.
- Część uczestników konsultacji podważała konieczność wyznaczania ścieżek rowerowych na skwerze, a dla zapewnienia bezpieczeństwa różnych użytkowników, przy wprowadzeniu rowerów na skwer proponowano stworzenie nowego regulaminu i bardzo wyraźne oznakowanie gdzie i w jaki sposób można się poruszać.
- Wybudowanie drugiej stacji Veturillo w okolicy nowej stacji metra (kilka głosów).
- Stworzenie progów zwalniających na wypadkowym skrzyżowaniu ulicy Ossowskiego z ul. Myszkowską, dzięki czemu rowery będą unikały kolizji z samochodami.
- Montaż parkingów dla rowerów na terenie parku.

Ruch samochodowy

- Uporządkowanie reklam w pasie drogowym tak, by nie zakłócały komunikacji – dotyczy to szczególnie tzw. obwodnicy obszaru objętego planem.
- Utrzymanie dróg dojazdowych w głąb osiedla dostępnych dla wszystkich. Poprawa ich drożności.
- Zachowanie szerokości/ przepustowości ulicy Ossowskiego – nie zwężanie ulicy.
- Udoskonalenie kolizyjnych prawo- i lewoskrętów.

Parkowanie

- Kwestia miejsc parkingowych wydawała się nam, obok dopuszczenia nowej zabudowy na terenie sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jedną z potencjalnie najbardziej spornych. Kontrowersji nie było aż tak wiele, jednak dały się słyszeć różne głosy. Uczestnicy podkreślali przede wszystkim potrzebę uporządkowania

kwestii parkowania, przy czym większość chciałaby również zwiększenia miejsc, a część dokładnej analizy stopnia wykorzystania miejsc aktualnie dostępnych i tych, które powstaną w realizowanych już inwestycjach, ponieważ część wydaje się nieużywana. Zwiększanie liczby miejsc parkingowych powinno się odbywać w sposób łączący je z innymi funkcjami: parkingi wielopoziomowe z usługami na parterze, pasaż z charakterem bazaru, łączenie z nową zabudową mieszkaniowo-usługową garaży podziemnych. Szansą na lepsze zintegrowanie istniejących parkingów z osiedlem i ich estetyzację, zdaniem uczestników konsultacji, byłoby ich zazielenianie.

- Podstawową kwestią, według uczestników konsultacji, jest dostępność miejsc parkingowych dla mieszkańców. W związku z planowanym otwarciem stacji metra padło pytanie, czy rozwiązaniem nie powinno być wprowadzenie strefy płatnego parkowania? Część uczestników widziałaby raczej parking P+R przy metrze.
- Uporządkowanie parkingów, tak by były bardziej ekonomiczne i estetyczne. Nie powinny być one natomiast, zdaniem niektórych uczestników, grodzone. Sposób uporządkowania powinien zapewniać bezpieczeństwo mieszkańców – obecnie zdarza się, że przez parkujące wszędzie samochody pod blok nie może dojechać karetka.
- Proponowane są parkingi wzdłuż ulic Handlowej i Ossowskiego, dostępne wprost z pasa drogowego. Ten pomysł wzbudził kontrowersje wśród uczestników (ze względu na klasyfikację drogi takie rozwiązanie nie jest możliwe, przy drodze tej klasy nie robi się wielu indywidualnych zjazdów). Podczas konsultacji powracały jednak głosy, że nowe miejsca parkingowe powinny być lokowane *po zewnętrznej granicy* opracowania.
- Zapewnienie wydzielonych/ oznaczonych miejsc dla gości i mieszkańców w okolicy ulicy Kołowej przy kompleksie sportowym, teatrze, ujęciu wody oligoceńskiej.
- Uporządkowanie kwestii parkowania. Obecnie parkingi są nieekonomiczne i nieestetyczne. Postulowano zastępowanie miejsc naziemnych miejscami w parkingach wielopoziomowych lub w garażach powiązanych z nowymi inwestycjami przy zastrzeżeniu większej niż aktualnie dostępności dla zewnętrznych użytkowników, tzn. osób niemieszkających w danym obiekcie.

Nowe parkingi powinny zdaniem uczestników warsztatów powstać przy:

- - ulicy Ossowskiego u zbiegu z ulicą Witebską (wielopoziomowy lub powiązany z nową zabudową). Jedna z grup zaproponowała, by w miejscu mniejszej części aktualnie działającego parkingu naziemnego pojawił się mały zielony skwer;
- przy ul. Pratulńskiej 10a – tam powstaje już parking wielopoziomowy z usługami w parterze (inwestycja RSM „Praga”);
- stworzenie wzdłuż ulicy Remiszewskiej (aktualnie są tu parkingi naziemne) parkingu podziemnego pod nowymi inwestycjami, dostępnego dla większego grona użytkowników. Pojawił się głos, że parking w formie naziemnej mógłby zostać, ale w ograniczonej formie.
- Likwidacja parkingów w okolicy stadionu sportowego. Stworzenie w pobliżu skrzyżowania ulic Handlowej z Kołową basenu, który zawierałby podziemny parking.

- Zwiększenie zasobów miejsc postojowych w rejonie Teatru Rampa i DKS. Stworzenie parkingu wielopoziomowego, obsługującego zarówno punkty usługowe, jak i gości oraz mieszkańców lub zachowanie parking w północno- zachodniej części terenu przy terenie DSK (funkcjonuje tam aktualnie). Część uczestników konsultacji postulowała łączenie parkingów z nowymi inwestycjami: basenem, halą sportową, gdzie można stworzyć garaże podziemne i wielopoziomowe, z parkowaniem pod płytą boiska.

- Likwidacja parkingu naziemnego pomiędzy ulicami Olgierda i Kołową oraz zastąpienie go parkingiem wielopoziomowym lub połączonym z nową inwestycją. Jedna grupa zaproponowała utrzymanie funkcji myjni i zakładu mechanicznego w powiązaniu z parkingiem wielopoziomowym.

Ruch pieszy

- Powstanie dwóch głównych ciągów pieszych. Uczestnicy warsztatów chcieliby stworzenia dwóch ciągów pieszo-rowerowych: jeden główny, na osi Teatru Rampa (zamiast istniejących tam w tej chwili parkingów), połączony z nową zabudową mieszkaniową lub/ i usług kulturalnych i/ lub sportowych i usług handlu; drugi biegnący nad II linią metra. Postulowano również stworzenie atrakcyjnego rozwiązania dla przecięcia tych tras. Te dwa ciągi powinny być podkreślane kompozycyjnie zielenią, np. alejami drzew, a użytkownicy mogą być przyciągani w to miejsce dodatkowo usługami w parterach. Nawiązanie do charakterystycznych, obsadzonych drzewami alei dawnego Targówka.
- Zachowanie istniejących szlaków komunikacyjnych i spacerowych.
- Oddzielenie ciągów pieszych od jezdni na terenie całego osiedla oraz wprowadzenie progów zwalniających, co spowoduje zmniejszenie wypadków z udziałem pieszych. Wykorzystywanie chodników jako buforu bloków – teraz samochody parkują pod oknami/ klatkami.
- Zdaniem wielu grup istniejące szlaki piesze są prawidłowo rozmieszczone, ale część uczestników konsultacji chciałaby ich uatrakcyjnić, zwłaszcza na skwerze.
- Uwzględnienie przedeptów w tyczeniu nowych ścieżek – miejsca wydeptane przy ul. Handlowej powinny być utwardzone, tak samo jak te w rejonie kościoła.
- Poszerzenie przejść dla pieszych na przy tzw. obwodnicy.
- Jedyna uwaga dotyczy poruszania się pomiędzy blokami na drogach, a jest nią brak chodników wzdłuż ulicy Witebskiej.

- Wymiana nawierzchni, wprowadzenie rozwiązań sprzyjających osobom z trudnościami w poruszaniu się, m.in. obniżenie krawężników. Niektóre grupy proponowały rozwiązania typu *shared space*, gdzie poziom jezdni i chodnika jest taki sam, ale dużą wagę przywiązuje się do „sterowania” tempem poruszania się użytkowników, szczególnie samochodów.
- Wprowadzenie spójnej estetyki nawierzchni ,szczególnie w rejonie ważnych przestrzeni publicznych, np. Skweru im. S. Wiecheckiego „Wiecha”, a także innych fragmentach osiedla (część głosów dotyczyła konkretnych lokalizacji: poprawa nawierzchni ul. Witebskiej – dużo kałuży, nierówny chodnik, dużo samochodów).
- Stworzenie nowego chodnika łączącego ulice Kołową i Gorzykowską.
- Stworzenie pasażu łączącego ulicę Remiszewską z Teatrem Rampa oraz ulicą Kołową.
- Stworzenie dookoła terenu opracowania ścieżki dla biegaczy.

Komunikacja miejska

- Liczba przystanków autobusowych i odległości pomiędzy nimi są, zdaniem uczestników, wystarczająco wygodne. Liczba aktualnie działających linii autobusowych zapewnia dobre połączenie z centrum.
- W okolicy metra proponowany jest parking P+R.
- Przeprojektowanie wypadkowego skrzyżowania (ul. Ossowskiego z ul. Myszkowską) z nieprawidłową geometrią dla autobusów oraz przesunięcie dwóch przystanków znajdujących się na ul. Ossowskiego (spod „blaszaka” w stronę metra; drugi za wyspę, ponieważ jest tam niebezpieczny skręt w lewo)
- Gdy powstanie stacja metra, dobrze będzie w jej pobliżu ulokować przystanek autobusowy.
- Pojawił się (jedna grupa) głos o wyciszeniu obszaru i przenoszeniu komunikacji na ulicę Radzymińską.

Inne głosy mieszkańców dotyczące kwestii związanych z tematem komunikacji:

- Czytelna nawigacja: wprowadzenie wyraźnego oznakowania gdzie, co, komu wolno na terenie osiedla, na terenie skweru.
- Na terenie osiedla jest pełno „palików” nie wiadomo, czemu służą, są niszczone, mieszkańcy ich nie chcą.
- Zakaz solenia terenu osiedla w zimie.

Zakończenie

Podczas konsultacji społecznych staraliśmy się nakierować mieszkańców na zagadnienia związane z przyszłym planem miejscowym, jednak, tak jak często ma to miejsce w przypadku formy komunikacji z mieszkańcami i różnymi innymi interesariuszami, jaką są konsultacje społeczne, pojawiły się w ich trakcie postulaty i wyrażane były potrzeby luźno bądź wcale niezwiązane z problematyką planu miejscowego. Do nich można zaliczyć postulat zapewnienia miejsc na grille sąsiedzkie pomiędzy budynkami, tworzenie ogródków społecznościowych, wandalizm i potrzeba większej kontroli tego, co, dzieje się w parku szczególnie po zmroku.

W dyskusjach grupowych często pojawiały się stwierdzenia, że jest tu wystarczająco dużo przychodni, żłobków, przedszkoli. Należy jednak pamiętać, że m.in. w związku z budową II linii metra i dużym zainteresowaniem inwestorów budownictwem mieszkaniowym w tym obszarze, struktura demograficzna mieszkańców może szybko ulec zmianie, a za tym pójść inne potrzeby mieszkańców.

Zainteresowanie I etapem konsultacji było niskie i uwidoczniło się również w małej liczbie wniosków, które wpłynęły do Biura Architektury i Planowania Przestrzennego. Łącznie wpłynęło 29 wniosków, w tym od osób fizycznych wpłynęło 6 wniosków. Należy jednak zauważyć, że posiadają dość rozbudowane postulaty, dotyczące różnych zagadnień problemowych całego obszaru opracowania i zbieżne są z problematyką poruszaną w trakcie prowadzonych warsztatów. Swoje wnioski złożyły również m.in. jednostki Urzędu Dzielnicy Targówek oraz spółdzielnia RSM „Praga”. Ta sytuacja pokazuje, jak trudne jest zaangażowanie społeczności lokalnej w sytuacji, gdy nie mamy do czynienia z sytuacją otwartego konfliktu i partycypacją negatywną, czyli przeciw czemuś. Gdyby na plakacie pojawił się komunikat o chęci zabudowy skweru przez dewelopera na pewno chętnych na warsztaty byłoby więcej. Raport z konsultacji będzie materiałem pomocnym przy pracach nad kolejnym etapem sporządzania projektu planu, tzn. w fazie wariantowych koncepcji opracowywanych przez Miejską Pracownię Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju. Wiosną 2015 r. odbędzie się II etap konsultacji, w którym wykorzystamy makietę, aby pokazać wariantowe propozycje rozwiązań dla obszaru objętego planem.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MIASTO
STOŁECZNE
WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

